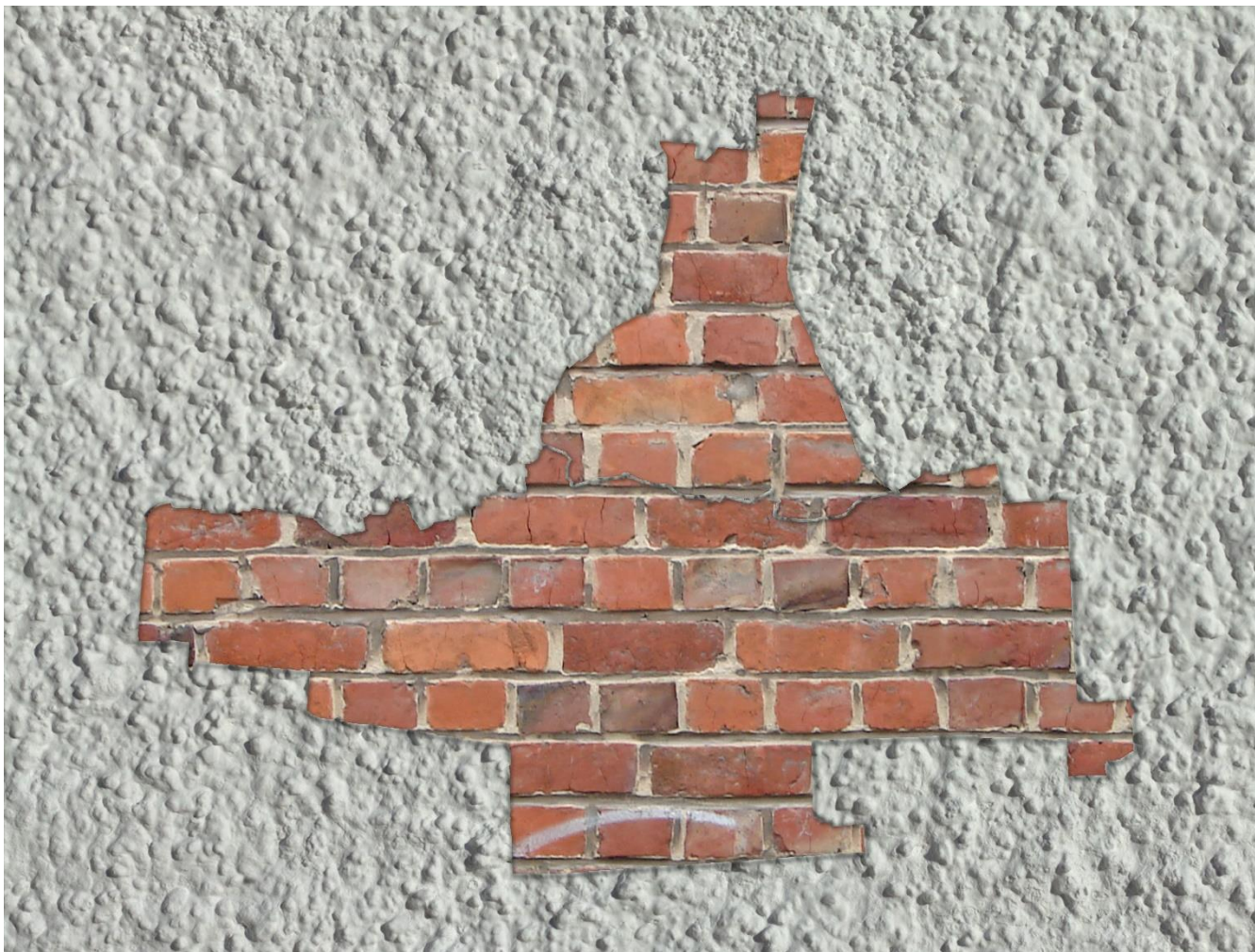

PROGRAM CJELOVITE OBNOVE POVIJESNE URBANE CJELINE GRADA ZAGREBA: ključ oporavka i otpornosti u planiranju razvoja

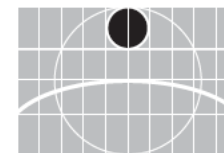

KONGRES
HRVATSKIH
POVJESNIČARA
UMJETNOSTI

Zagreb, 10. – 12. 11. 2022.

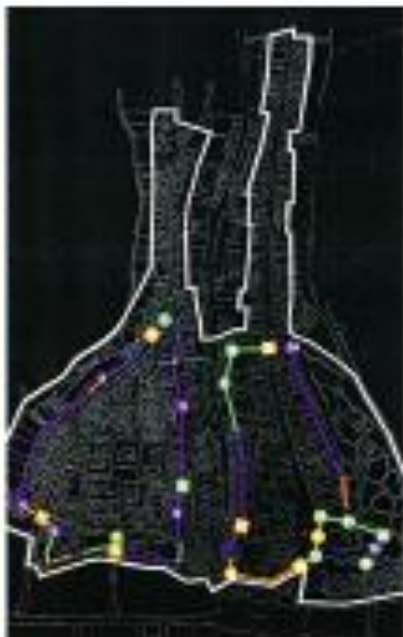
Nives Mornar, Jadranka Veselić Bruvo
Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba

11. studeni 2022.

Povijesna urbana cjelina grada Zagreba

PROGRAM CJELOVITE OBNOVE
POVIJESNE URBANE CJELINE
GRADA ZAGREBA

PUP uređenja i revitalizacije
Gornjeg grada i Kaptola
UZGZ, 1979.

PUP Donji grad
UZGZ, 1989.

Donji grad_blokovi
ZZPUGZ, 2009.

GUP_čl.102_izrada cjelovite studije područja Donjega grada - podloga za izradu prostorno-planskih dokumenata

GRAD ZAGREB

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE GRADA ZAGREBA
Ulica Republike Austrije 18_10 000 Zagreb_www.zzpugz.hr

KONGRES
HRVATSKIH
POVIJESNAR
UMJETNOSTI

Zagreb, 10. - 12. 11. 2022.

Potres kao pokretač i akcelerator

sources | Marko Todorov – Cropix; Antonio Bronić – Reuters; Stipe Majić – Andalou Agency; Goran Mehkek – Hanza Media; Boris Kovačev – Cropix; Borna Filić – Pixsell; reader – Večernji list; Antonio Bat – EPA-EFE

Izrada:

- hitnih mjera
- sadržajnog i organizacijskog okvira
- konzultacije sa znanstvenicima i stručnjacima, institucijama državne i gradske razine

...“ ne radi se samo o obnovi kuća i spomenika već i o obnovi živog habitata u kojem obitava 37.000 stanovnika, jer bez njih grad je tek prazna ljuštura. Obnova Zagreba ne bi nikako smjela biti samo puki zbroj obnova pojedinačnih zgrada već treba obnoviti sliku grada, množinu njegovih lica koje tvore njegov identitet...”

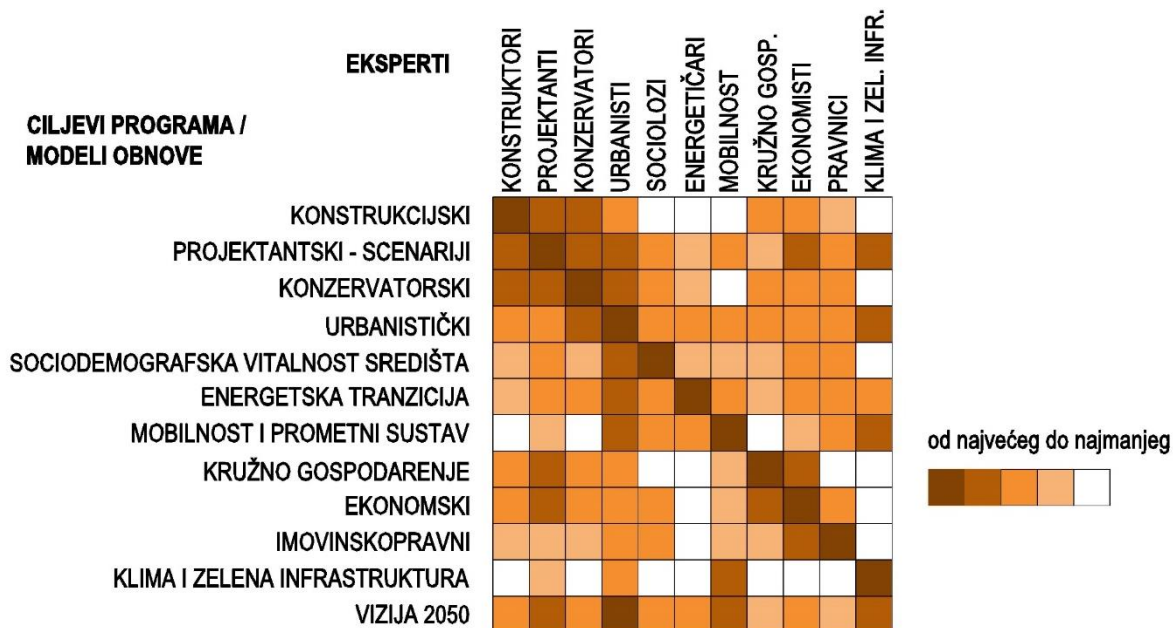
(Akademik Branko Kincl, HAZU, Znanstveno vijeće za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora, 16.04.2020.)

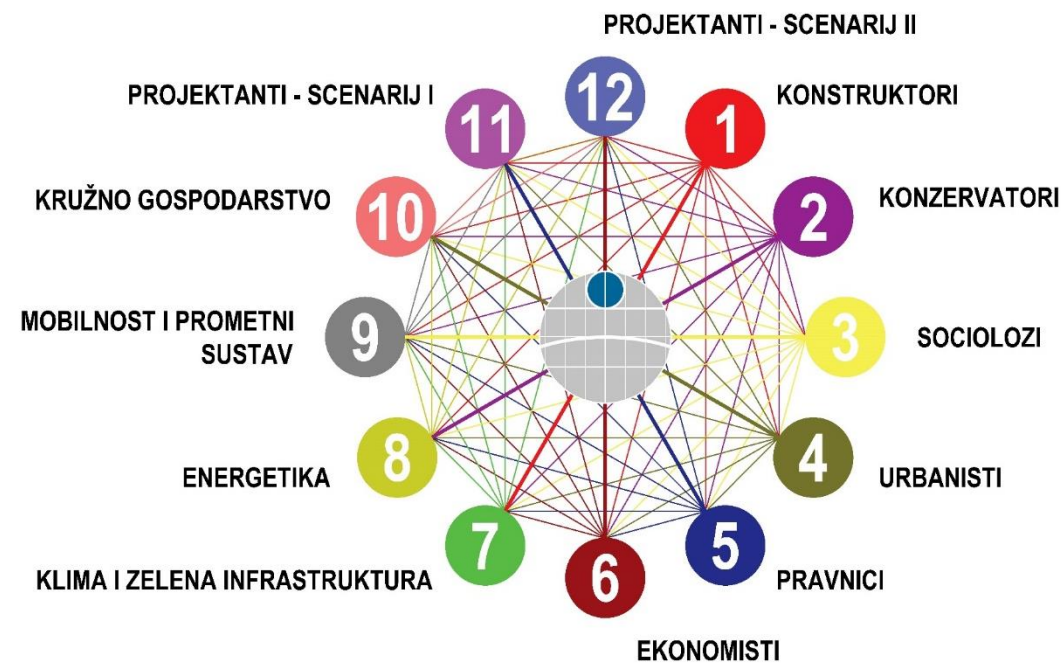
Multidisciplinarna platforma

Intenzitet angažmana struke u programiranju obnove

Međusektorska koordinacija

Paralelni procesi

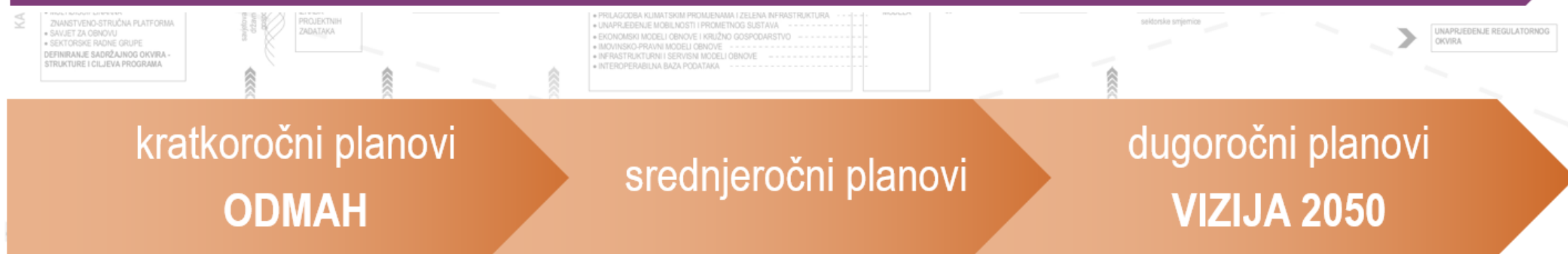
PROGRAM CJELOVITE OBNOVE
POVIJESNE URBANE CJELINE
GRADA ZAGREBA

PROGRAM CJELOVITE OBNOVE POVIJESNE URBANE CJELINE GRADA ZAGREBA

PILOT PROJEKT BLOK 19

JEDINSTVENA DIGITALNA INTEROPERABILNA PLATFORMA

GRAD ZAGREB

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE GRADA ZAGREBA
Ulica Republike Austrije 18_10 000 Zagreb_www.zzpugz.hr

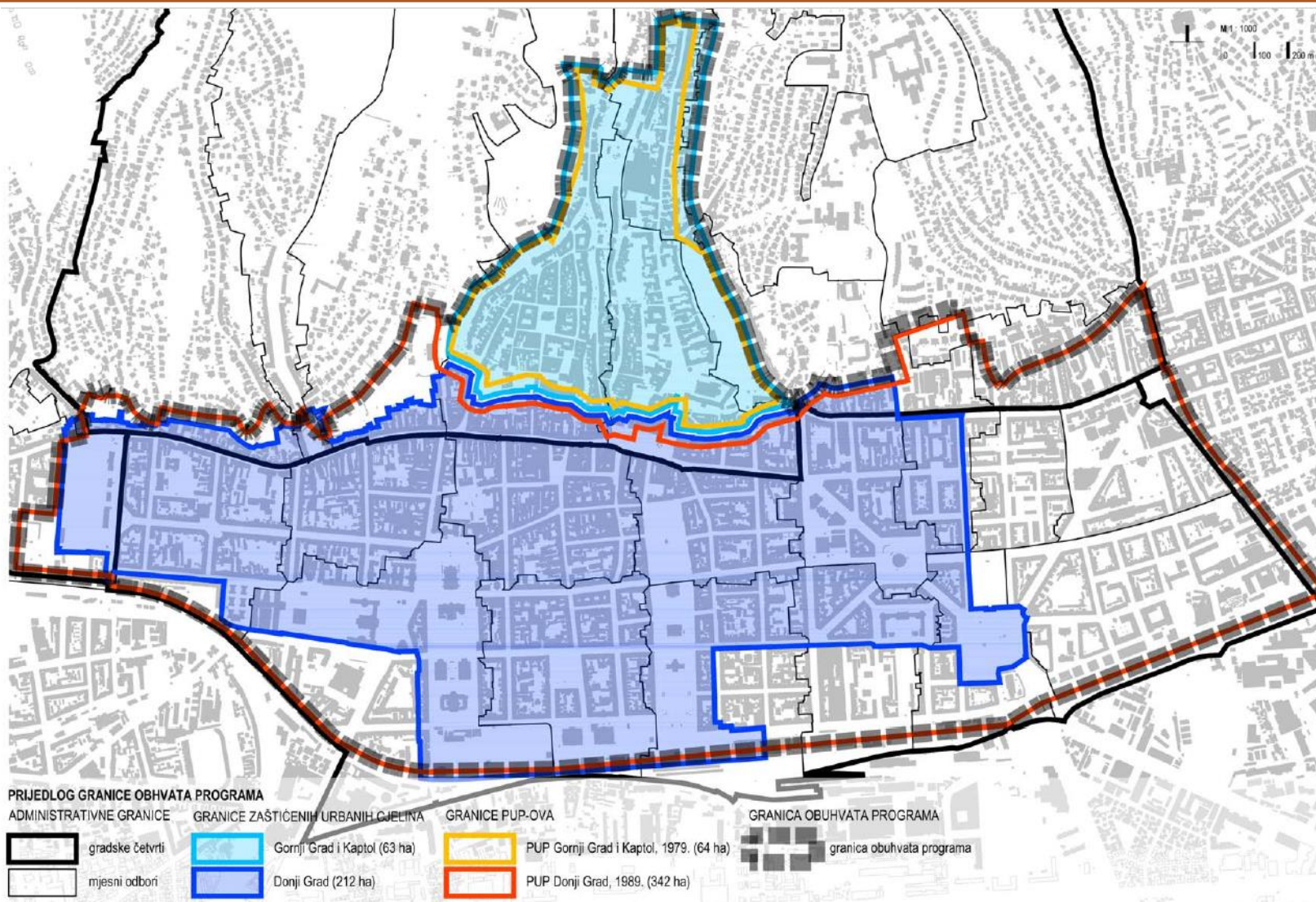

KONGRES
HRVATSKIH
POVIJESničARA
UMJETNOSTI

Zagreb, 10. - 12. 11. 2022.

Prostorni obuhvat

Površina obuhvata:

Donji grad - 168 blokova:
352 ha

Pilot projekt_Blok_19:
3,2 ha

Gornji grad i Kaptol - 36 insula:
58 ha

sveukupno: 410 ha

GRAD ZAGREB

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE GRADA ZAGREBA
Ulica Republike Austrije 18_10 000 Zagreb_www.zzpugz.hr

KONGRES
HRVATSKIH
POVIJESNICA
UMJETNOSTI

Zagreb, 10. - 12. 11. 2022.

Ekspertne radne grupe - modeli

PROGRAM CJELOVITE OBNOVE
POVIJESNE URBANE CJELINE
GRADA ZAGREBA

1. **KONSTRUKTORSKI MODELI OBNOVE** | Josip Atalić | Građevinski fakultet
2. **KONZERVATORSKI MODELI OBNOVE** | Katarina Horvat Levaj | Institut za povijest umjetnosti
3. **SOCIOLOŠKA STUDIJA** | Angelina Svirčić Gotovac | Institut za društvena istraživanja u Zagrebu
4. **URBANISTIČKI MODELI OBNOVE** | Tihomir Jukić | Arhitektonski fakultet
5. **IMOVINSKOPRAVNI MODELI OBNOVE** | Igor Gliha, Hano Ernst | Pravni fakultet
6. **EKONOMSKI MODELI OBNOVE** | Ljubo Jurčić, Tomislav Gelo | Ekonomski fakultet
7. **KLIMA I ZELENA INFRASTRUKTURA** | Julije Domac, Miljenko Sedlar | REGEA
8. **ENERGETSKA TRANZICIJA** | Neven Duić | Fakultet strojarstva i brodogradnje
9. **UNAPRJEĐENJE MOBILNOSTI I PROM. SUSTAVA** | Željko Stjepan, Damir Pološki | Građevinski fakultet
10. **KRUŽNO GOSPODARSTVO** | Zoran Veršić | Arhitektonski fakultet
11. **PROJEKTANTSKI MODELI OBNOVE - SCENARIJ II** | Krešimir Rogina | R/INOVACIJA
12. **PROJEKTANTSKI MODELI OBNOVE - SCENARIJ I** | Marijan Hržić | ATELIER HRŽIĆ

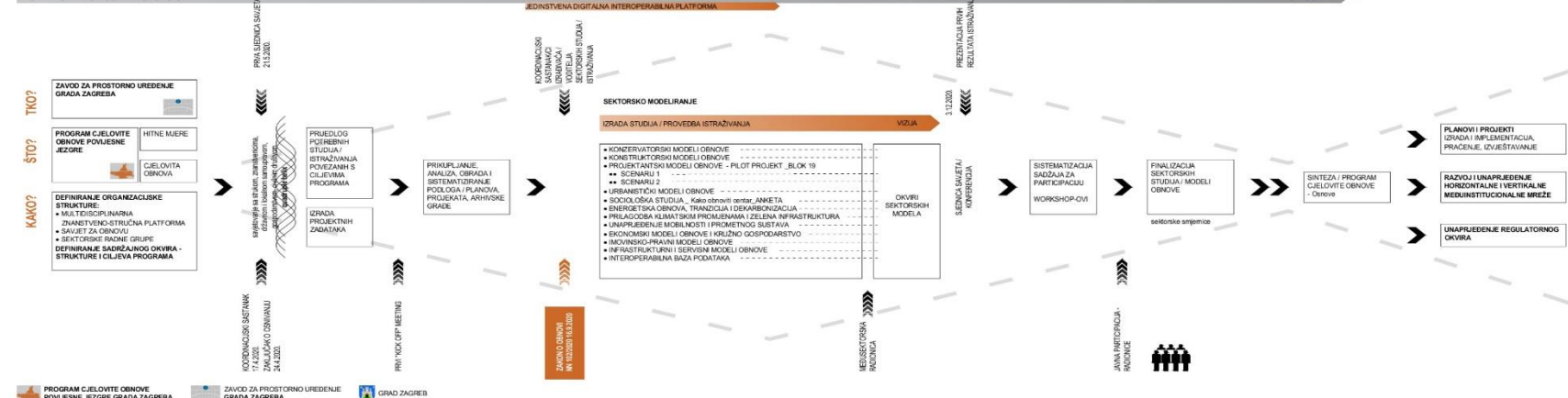
GORNJI GRAD I KAPTOL: Projektantski modeli obnove | Urbanistički modeli obnove | Konzervatorski modeli obnove | Sociološka studija | **TOPOGRAFIJA IDENTITETA** | **BUSINESS PLAN**

Polazišta

PROGRAM CJELOVITE OBNOVE TIMELINE

POTRES 22. OŽUJKA 2020. 5.5

_PROCES KREIRANJA PROGRAMA CJELOVITE OBNOVE:

pandemija – javne i društvene zgrade nisu u funkciji – Savjet – Zakon - potresi u Petrinji – aftershock – micanje fokusa iz Zgb-a - on-line – rat...

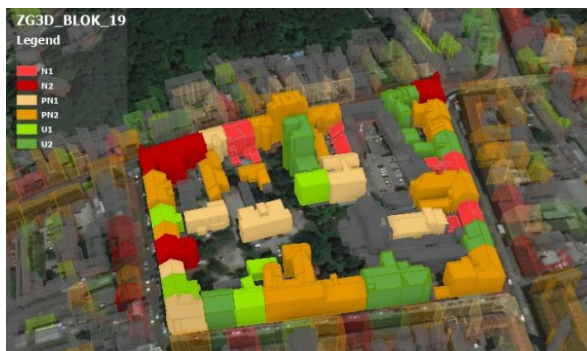
_RIZICI ???

procjena rizika od velikih nesreća na području Grada Zagreba (2019)

_TEMA PROGRAMA

nije sanacija potresa, već strukturna urbanistička renesansa Zagreba

Slojevitost razvojnih izazova, rizika i potreba_1/2

1. Starost i zapuštenost građevinskog fonda

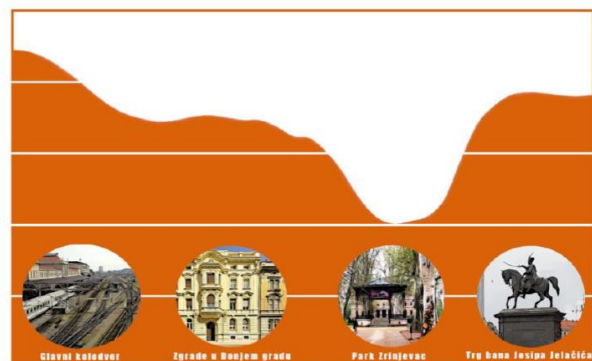
- veliki potresni rizik
- energetska neefikasnost

2. Nemogućnost provedba dubinske obnove i urbanističkih rješenja

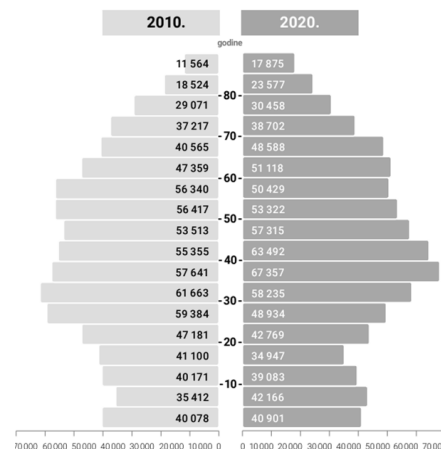
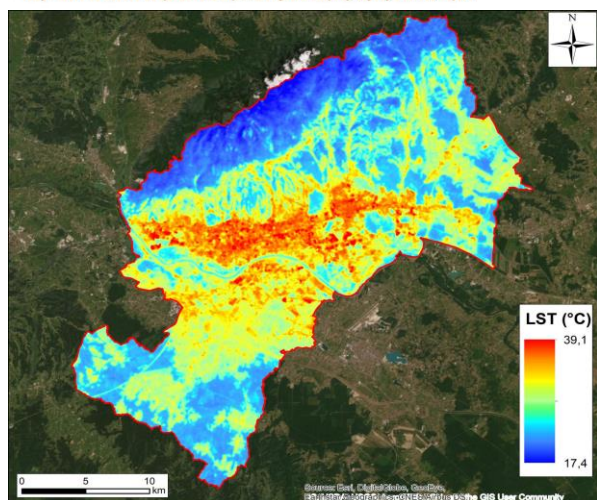
- nesređeni imovinskopravni odnosi
- različita vlasnička struktura
- različite aspiracije i financijske mogućnosti
- složeni socijalni odnosi uvjetovani dugom društvenom tranzicijom
- nepostojanje instrumenata urbane komasacije
- (ne)upravljanje i (ne)održavanje stambenog fonda

3. Ograničenje zaštite i očuvanja prostora vs. „liveability” (životnosti)

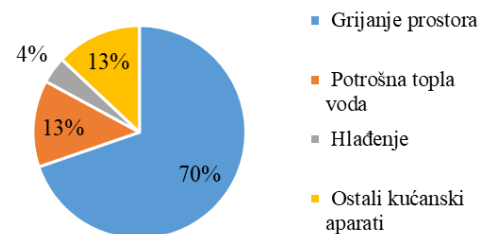
Slojevitost razvojnih izazova, rizika i potreba_2/2

*temperatura se odnosi na ljetno razdoblje 2020. godine (lipanj, srpanj, kolovoz, rujan)

CO₂ emisije [tona CO₂]

4. Izazovi prilagodbe klimatskim promjenama

- toplinski otoci
- pluvijalne poplave

5. Različiti oblici prikupljanja, obrade podataka i dostupnost (za sve blokove i insule)

6. Globalno uvjetovani rizici

- rat – migranti
- dostupnost energenata

Trendovi u prostoru

- ▶ komercijalizacija jezgre
- ▶ turistifikacija
- ▶ unificiranje ponude trgovačkih sadržaja
- ▶ nestajanje dućana dnevne opskrbe
- ▶ nedostatak sadržaja socijalne infrastrukture, javnih parkova / sustava zelene infrastrukture i sadržaja sporta i rekreacije
- ▶ gubitak identiteta
- ▶ problematika mobilnosti – tranzit i promet u mirovanju
- ▶ gospodarenje otpadom

Vizija razvoja zelenog centra 2050

PROGRAM CJELOVITE OBNOVE
POVIJESNE URBANE CJELINE
GRADA ZAGREBA

VIZIJA RAZVOJA ZAGREB CENTAR 2050

grad atraktivan za stanovnike, posjetitelje i ulagače | **24/7** | urbano održiv Zagreb – zeleni, inkluzivni, prilagodljiv i otporni grad | 15-minutni Grad | **DtZgApp - Grad kao aplikacija** | Zagreb - klimatski neutralan 2050... može li prije | **obnova kao pokretač gospodarstva** | energetska tranzicija prema obnovljivim izvorima energije | **kružno gospodarenje zgradama i prostorom** | **blok s identitetom i karakterom - umjetnički blok / park skulptura** | programiranje sadržaja bloka | **nova modernizacija – strukturna preobrazba** | vitalno središte | **seizmička rekonstrukcija postojećeg građevinskog fonda** | **dekarbonizacija** | **inovativan, pametni i zeleni grad** | grad s multifunkcionalnom mrežom elemenata zelene infrastrukture

GRAD ZAGREB

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE GRADA ZAGREBA
Ulica Republike Austrije 18_10 000 Zagreb_www.zzpugz.hr

KONGRES
HRVATSKIH
POVIJESničARA
UMJETNOSTI

Zagreb, 10. – 12. 11. 2022.

MODELI OBNOVE:

konstruktorski – **konzervatorski** – sociološki – urbanistički – imovinskopravni – ekonomski – modeli prilagodbe klimatskim promjenama – energetske – unaprjeđenja mobilnosti – kružnog gospodarstva – projektantski

KONZERVATORSKI MODELI OBNOVE

KOM.1. potpuna zaštita povijesnih građevina

KOM.2. djelomična zaštita povijesnih građevina

KOM.3. rušenje i zamjena faksimilima

KOM.4. rušenje i zamjena novom gradnjom

KONZERVATORSKE SMJERNICE

KOS.1. rekonstrukcija poništenih detalja arhitektonske i skulpturalne plastike na uličnim pročeljima

KOS.2. nadogradnja (povećanja visine) povijesnih građevina i korištenje potkrovlja

KOS.3. pitanje dogradnji povijesnih građevina (na dvorišnoj strani)

KOS.4. pitanje slobodnih prostora u unutrašnjosti blokova

Umjesto zaključka: URBANIZAM – Quo Vadis...?

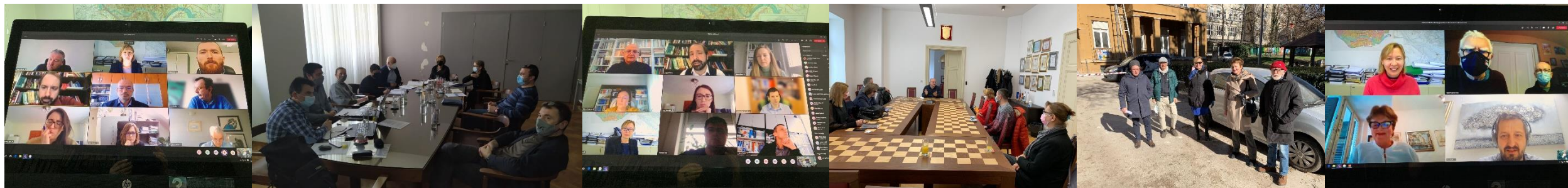

– Molim vas da diskusiju o revitalizaciji stare gradske jezgre vodite manje temperamentno!

- sinergija konzervatora i urbanista = održivi i provedivi (inovativno, realno i svrsishodno rješenje) konzervatorsko-urbanistički plan povijesne urbane cjeline;
- urbanisti kao središnja točka medijacije, usklađivanja i konsenzusa meritornih struka;
- povezivanje strateškog i urbanističkog planiranja (akcijski planovi – ekonomske i vremenske komponente, praćenje i izvještavanje);
- transformacija statičkog planiranja u dinamičko planiranje;
- rana participacija u sustavu urbanističkog planiranja;
- prelazak iz re-aktivnog u pro-aktivno planiranje

Rezultati rada na Programu cjelovite obnove povijesne urbane cjeline Grada Zagreba = izrada polazišta za:

- poticanje multidisciplinarnosti
- izmjenu zakonodavnog okvira;
- izmjenu prostorno-planske dokumentacije Grada Zagreba.

HVALA
www.zzpugz.hr

